

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus ... Annalivm Hirsavgiensivm

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

De Gerungo hujus Monasterij Hirsaugiensis secundo Abbate, qui præfuit
annis XXXII. Mense uno, diebus viginti sex, & historia illius temporis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

De Gerungo hujus Monasterij Hirsaugienſis
ſecundo Abbate, qui præfuit annis xxxii. Menſe uno,
diebus viginti ſex, & hiſtoria illius
temporis.

Mortuo autem, atque ſepulto Reverendiſſimo Abbate Lutberto, non ſine Fratrum triſtitia magna, utpote qui Paſtorem animarum dulciſſimum amiſiſſent, alterâ mox die ad electionem novi Ducis in Dei nomine convenerunt. Anno igitur Dominicæ Nativitatis prænotato octingentefimo quinquageſimo tertio, Indictione Romanorum primâ, ultimo anno Lotharij Imperatoris, conſenſu, & electione omnium Fratrum Gerungus Presbyter, & Monachus hujus Cœnobij Abbas conſtitutus eſt quartâ die menſis Junij, & præfuit annis duobus, & triginta, menſe uno, diebus ſex atque viginti. Hic olim ſancti Rhabani Fuldenſis Abbatis Monachus auditor, atque diſcipulus fuit, ſub cujus Magiſterio in omni ſcientia ſcripturarum mirabiliter profecit. Nam etſi multi hujus Monasterij Fratres ad curam animarum ſatis hoc tempore viderentur idonei, nullus tamen erat judicio omnium, qui Gerungo poſſet comparari. Hic unus fuit de primis quindecim Monachis, quos ſanctus Rhabanus de Fulda miſerat in Hirſaugiam: verus Chriſti diſcipulus, & regularis diſciplinæ ſtudioſiſſimus amator, quam & in ſe, & in alijs ſemper diligentiffimè obſervari curavit. Conſtat eum in Cœnobio Fuldenſi Strabum habuiſſe præceptorem, qui ſub Abbate Rhabano Magiſter ſcholæ fuit monaſtica, & inter duodecim doctores non ultimus. Extat inter alia Strabi Monachi opuſcula de arithmetiſis diſenſionibus libellus, quem ſcripſit ad iſtum Gerungum Hirſaugienſis Cœnobij Abbatem, cujus Epistoſa libello præpoſita tale habet principium. Reverendiſſimo Gerungo Abbati merito Patri, ætate filio, litterâ diſcipulo, gratiâ magiſtro, æternæ beatitudinis præmium poſſidere. Ex his Strabi litteris facile conjecturâ aſſequi poſſumus, Gerungum in omni ſcientia ſcripturarum extitiſſe doctum, quoniam niſi magnificè fuiſſet eruditus, de tam ſubtili materia vir tantus in tanta abundantia doctorum virorum ad ignarum non ſcripſiſſet. Utrum verò Gerungus ipſe ſcripſerit aliquid, certum non habemus: proinde quod intercapedo temporis longa, utpote plusquam ſexcentorum & quinquaginta annorum omnia Hirſaugienſium præclare geſta ad noſtram pervenire notitiam non permiffit.

DCCCLIV.

His temporibus Bruno Dux Saxonum conſtruere cœpit Monasterium illud Monialium Ordinis S. Benediſti, quondam famoſum in Saxonia, quod Gandersheim appellatur, quod Ludulfus Dux filius ejus poſtea magnificè conſummavit. Prima ejus Cœnobij Abbatiffa fuit Hademodis filia ipſius Ducis Ludulfi ſenior, quæ præfuit ſacris virginibus annis xxii. Huic in regimine ſucceſſit ſoror ejus Gerburgis virgo ſanctiffima, quæ multis in vita & poſt mortem effulſit miraculis, & præfuit annis quatuordecim. Quâ mortuâ tertia Ludulfi Ducis filia junior nomine Chriſtina ſucceſſit, quæ in ſancto virginitatis propoſito religioſiffimè

Gerungus
Abb. Hir-
ſaugienſis.Rhabani
Auditor.Auditor
Strabi.Ganders-
heim fun-
datur.

mè conversando à sanctitate præcedentium sororum in nullo penitus recessit.

Idem Ludulfus Dux prænominatus construxit & aliud Cœnobium Virginum Ordinis Sancti Benedicti in partibus Saxoniae, quod Brunteshulsa nominatur, & utriusque confirmationem cum multis Sanctorum Reliquijs à Papa Nicolao primo impetravit. Claruerunt his temporibus in ordine Monastico multi Pontifices doctrinâ & sanctitate insignes: Abbates quoque & Monachi non minus vitâ, quàm eruditione scripturarum celeberrimi: qui multa, & varia ad ædificationem posteritatis volumina ediderunt. Inter quos claruit S. Heribaldus ex Monacho Cœnobij sancti Germani Episcopus Altisiodorensis, vir doctrinâ & conversatione magnificus: qui verbo & exemplo corda multorum ad semitam justitiæ, & reformationis convertit. Quo tandem mortuo sanctus Abbo frater ejus, prænominati Cœnobij Monachusei in Episcopatu successit: qui cum esset in omni scientia scripturarum doctissimus, nonnulla ingenij sui opuscula composuit, & miraculis claruit. Egil quoque Abbas Brumienfis Cœnobij in Euphalia diocesi Trevirorum his temporibus in pretio fuit, vir doctus, & magnæ Religionis, sub cujus Magisterio Lotharius Imperator Romanorum anno sequenti factus est Monachus.

DCCCLV.

Anno Gerungi Abbatis hujus Cœnobij tertio, Lotharius Imperator senio confectus, & mente salubriter compunctus ad Deum, convocatis ad se Principibus, & habito cum eis mysterio consilij sui, regnum inter filios tali partitione divisit.

Ludovico primogenito suo dedit Italiam simul, & nomen Imperij. Lotharium Regem fecit illius portionis, quam à suo nomine Lotharingiam diximus esse vocatam. Et Carolo juniore filio Regnum Provinciae assignavit. His legitimè ordinatis rebusque suis dispositis valedicens sacculo ad Cœnobium Brumiense in Euphalia Trevirorum se contulit, & sub Egilone memorato Abbate Monasticae conversationis habitum suscepit: in quo usque ad mortem secundum Regulam sanctissimi Patris nostri Benedicti religiosissimè vixit, & tandem tertio Calendas Octobris moriens ibidem sepultus fuit. Ludovicus igitur Romanorum declaratus Imperator Italiam cum exercitu ingreditur: & coronatus à summo urbis Pontifice imperavit annis uno & viginti, & penè omne tempus vitæ, & imperij deinceps in Italia consummavit. Anno prænotato sanctus Rhabanus Archiepiscopus Moguntinus moritur, & in Cœnobio S. Albani Moguntiae sepelitur. Huic sanctissimo atque doctissimo viro in Pontificatu successit Carolus quidam nomine, & præfuit annis septem.

Eodem quoque anno major Ecclesia sancti Kiliani Martyris in Wirzburg de fulmine incensa penè totaliter concremata fuit, & ingens damnum pertulit.

DCCCLVI.

Anno Gerungi Abbatis quarto, Nortmanni cum Danis Hollandiae cum ingenti multitudine classium applicantes, Durstaden vicum nominatissimum, in quo Parochiales Ecclesiae fuisse dicuntur quinquaginta quinque, omnibus habitatoribus ejus crudeliter interfectis usque ad solum penitus destruxerunt. Deinde Trajectum venientes Clerum & populum

E

occiden-

Brunteshulsa fundatur.

Heribaldus Episcopus.

Abbo Frater ejus Episcopus.

Egil Abbas clarus.

Lotharius filius divisit Imperium.

Lotharius Imperator fit Monachus.

Rhabanus Archiepiscopus obiit.

Nortmanni devastant Hollandiam.

occidentes civitatem simili vesania usi funditus subverterunt. Hungarus autem ipsius Episcopus fugâ elapsus cum paucis Clericis venit ad Brumiam, ubi Lotharius erat Monachus.

Benedictus
Papa III.

Anno prænotato post mortem Joannis Papæ septimi Benedictus ejus nominis tertius succedens præfuit annis duobus, mensibus quinque diebus novem: vir per omnia Pontificatu summo dignus, misericordiae operibus studiosissimè intentus.

DCCCLVII.

Edmundus
Rex.

Anno Gerungi Abbatis quinto obiit Adolfus Rex Anglorum sapientissimus, & Christianæ Religionis amator custos & defensor constantissimus. Cui filius suus Edmundus in Regno succedens regnavit annis quatuordecim. Vir quidem & ipse Patris exemplo Religione & sanctitate præcipuus. Qui multa cum Danis bella gessit, pro defensione & amore sacrosanctæ Religionis Catholicæ. Claruit his temporibus Hugbertus ex Duce Monachus & Abbas S. Richarij, frater Thietbergæ uxoris videlicet Lotharij Regis, vir sapiens & strenuus: cui Lotharius Rex ducatum inter Iuram & montem Veneris regendum commisit; verum cum Lotharius postea Reginam abijceret, superinducens Waldradam Guntheri Archiepiscopi Colonienfis sororem, scandala multa fuerunt secuta.

DCCCLVIII.

Nicolaus
Papa I.

Anno Gerungi Abbatis sexto, Benedictus Papa tertius moritur: & ante fores Ecclesiæ sancti Petri sicut ex humilitate mandaverat sepelitur. Huic Nicolaus primus in Pontificatu succedens præfuit annis novem, mensibus duobus, diebus viginti: vir per omnia sanctissimus, & Deo dilectus.

DCCCLIX.

Hildulfus
scholasticus
hic
moritur.

Anno Domini Gerungi Abbatis septimo mortuus est Hildulfus Monachus & primus hujus Cœnobij Hirsaugiensis magister scholasticus, vir non minus sanctitate morum quam eruditione scripturarum aternâ dignus memoriâ. Huic in regimine magisterij scholastici Ruthardus Monachus æquè doctissimus successit, qui & ipse unus ex primis quindecim Monachis exitit, quos Rhabanus Abbas Fuldenfis in Hirsaugiam misit. Hic Strabi quondam auditor juvenis in omni doctrina consummatus evasit, ingenio subtilis, eloquio disertus, metro excellens & prosa, inter Doctores Ecclesiasticos sui temporis non ultimus exitit, nam ut Megenfridus Monachus Fuldenfis refert in Chronicis, vir in omni scientia & sanctitate conspicuus fuit, ac tantæ apud Principes & Magnates illo in tempore æstimationis, ut Imperator eum ad Episcopatum Halberstensis Ecclesiæ post mortem Haymonis omnino voluerit promovere. Cui Ruthardus tale fertur dedisse responsum.

Ruthardus
scholasticus.

Ruthardus
contemp-
sit Episco-
patum.

Ruthardi
opuscula.

Dato Pontificatum alteri, qui sit dignus, ego quietem Monasticam, & studium scripturarum cunctis mundi honoribus atque divitijs longè præponere non dubito. Scripsit ingenij sui nonnulla præclara volumina, de quibus inveniuntur subjecta. Vitam & Passionem S. Bonifacij primi Archiepiscopi Moguntini Heroico carmine in duobus libellis edidit, quos Rhabano sancto Pontifici dedicavit. De Musica quoque, de Geometrica, de Arithmetica, & alijs humanæ litteraturæ facultatibus elegantissima Synthemata compilavit. Denique primus omnium, quos ego legere hæcenus potui, Regulam sanctissimi Patris nostri Benedicti commentarijs glossare apud Alemannos ausus est. Cujus

expofi-

expositionis Proëmium sic incipit. Tres sunt Ecclesiasticæ disciplinae. Prima Physica id est naturalis, secunda Ethica id est moralis, tertia Logica id est rationalis. Nam Physica derivatur ab eo, quod est Physis id est natura, &c. Sanè ut Meginfridus est testis, tantæ fuit eruditionis iste Ruthardus, quod non solum Monachi de diversis Cœnobijs ad audiendum eum mittebantur in Hirsaugiã, verùm & sæculares quam plurimi ejus se magisterio subdiderunt. Nullibi enim studia litterarum in illo tempore magis quàm in Cœnobijs Monachorum per totam Italiam, Germaniam, & Galliam floruerunt.

Ruthardi
laus.

DCCCLX.

Anno Gerungi Abbatis octavo, Spiritus quidam malignus in civitate Moguntina sensibilibiter apparens manifestum dedit indicium, quanto humani generis odio, & nequitia plenus sit. Lapides de fenestris domorum projecit in homines: percussit noctibus horribili sonitu parietes: multorum pulsabat ad januas noctu, loquebatur, clamabat, inquietabat dormientes, passim furta & adulteria prodidit, & magnam inter homines discordiam seminavit. Tandem animos omnium contra unum quendam hominem concitavit, dicens se propter illius peccata hæc tanta facere, & minabatur se facturum adhuc graviora: unde fruges ejusdem hominis post messem in horreo congregatas igne supposito idem spiritus concremavit. Denique spiritus tanto studio hominem illum persequi cœpit, ut ubicunque intrasset, statim domus per dæmonium incensa publice ardebat, ita ut ei jam nisi in agris nullus esset manendi locus. Sacerdotibus ob hanc dæmonis nequitiam litanias agentibus, & omnia loca quibus demorari consueverat, aqua benedicta aspergentibus, ad momentum se occultit & quievit: quibus recedentibus dæmonium clamans horribiliter, & cachinnans dixit, se latuisse sub unius cappa Presbyteri: cujus & nomen expressit, & quod fornicatus fuerit cum procuratoris cujusdam filia, coram omni populo palam accusavit. Itaque per continuum triennium in tali hominum vexatione perseverans multa ædificia, & habitationes hominum incendio destruxit. Audiebatur loquens, & ululans ab omnibus: percutiebat januas atque parietes, lapides projecit in adstantes: sed videri spiritus ipse à nullo potuit. Nec minus hæc in die faciebat, quàm in nocte, & loquebatur in diversis locis nunc videlicet in ista domo, nunc in alia. Tandem orationibus & conjurationibus exbannitum, post triennium disparuit. Alibi legimus ista non in civitate Moguntina contigisse, sed in quodam vico Moguntinæ diœcesis, cujus nomen tamen ibi non exprimitur.

Dæmoniū
vexat Mo-
guntinos.

Dæmonis
improbi-
tas.

Anno prænotato sanctus Probus presbyter Monachus in Cœnobio sancti Albani Martyris prope Moguntiam omni sanctitate plenus & gloriosus moritur, & in eadem Ecclesia sepelitur, qui doctrinam & vitæ merito præclarus Moguntiam verbo & opere multis temporibus palam gloriosè illustravit.

S. Probus
moritur.

Eodem quoque anno XII. Calendas Februarij sanctus Meginradus Monachus Cœnobiij, quod S. Pirminius Episcopus in Insula prope Constantiam quondam fundavit, & nunc Augia major sive dives vulgò nuncupatur, & eremita in nigra sylva, moritur nocte à duobus rusticis crudeliter in cellula sui eremitorij occisus, qui se putabant magnam apud

S. Megin-
radus Erc-
mita.

Pœna occiſorum.

eum pecuniam reperturos: qui pauper factus pro Christo, nec obulum possidebat. Cujus corpus ad Monasterium Augiense relatum ac sepultum infinitis mox cepit clarere miraculis. Porrò latrones perſcrutatâ viri Dei cellâ, cùm nihil reperissent fugerunt, quos duo corvi à S. Mejnrado nutriti ad omnia loca volando inſequentes, crocitu & clamore homines in stuporem converterunt. Unde proditi latrones & capti ſceleris ſui magnitudinem confessi sunt, & pœnas mortis debitas rotatione ſolitâ dederunt.

DCCCLXI.

Ansbaldus Abbas in Brumia.

Anno Gerungi Abbatis nono Egil Abbas Brumiensis senio confectus, & amore quietis, ſolitudinis, paciſque Abbatiam ſpontaneâ voluntate reſignavit, cui Ansbaldus Monachus ejuſdem Cœnobij ſucceſſit, vir omni bonitate & ſanctitate conſpicuus, nec minus in omni ſcientia peritus.

Egil Archiepiſc.

Claruit hiſ temporibus Egil ex Monacho noſtri Ordiniſ Senonenſiſ poſt Walonem Archiepiſcopuſ, vir prudentiâ & peritiâ rerum valde notabilis, qui ſcientiâ ſcripturarum erat doctiſſimuſ, & vitæ ſanctimoniâ claruit.

Micho Monachus Doctor.

Claruit iſdem quoque temporibus Micho Monachus Cœnobij ſancti Richarij, cujuſ in anterioribus commemorationem modicam fecimus. vir tam in diviniſ ſcripturis, quàm in ſæcularibuſ litteriſ valde doctuſ, qui in eodem Cœnobio monaſticæ ſcholæ multo tempore præfuit; de cujuſ lucubrationibuſ extant ſubjecta. Epigrammaton libri quatuor: Ænygmaton liber pulcherrimuſ unuſ; Flores Poëtarum liber ſimiliter unuſ: Epistoſarum ad diverſoſ liber unuſ. Et quædam alia, quæ hæc vice memoriæ noſtræ non occurrunt.

DCCCLXII.

Anno Gerungi Abbatis decimo, Indiçtione Romanorum decimâ, Ludovicuſ Imperator multoſ in Italia, & Longobardia Principes truncari capitibuſ fecit, ob conſpirationiſ adverſum ſe ſive veram, ſive falſam, ut dicitur, ſuſpicionem. Anno etiam Gerungi prænotato Waldo, qui & Hatto, Fuldenſiſ Abbas, qui ſancto Rhabano ſucceſſerat, per mandatum Ludovici Imperatoriſ depoſituſ eſt, & in locum ejuſ Diedo Monachus fuit ſubſtitutuſ, qui præfuit anniſ ferme duodecim.

Wernbertuſ S. Galli Monachus Doctor.

Claruit hiſ temporibuſ Wernbertuſ Monachuſ Cœnobij ſancti Galli, in Suevia, vir in omni doctriinarum genere multum exercitatuſ, & erudituſ, nec minus proſâ, quàm carmine diſertuſ; qui multa, & varia compoſuit, quibuſ nomen ſuum cum laudiſ memoria ad poſteroſ tranſmiſit. E quibuſ noſ vidimus de Muſica librum unum. De arte Metroſum libroſ duoſ. In Tobiam librum unum. In Proverbia Salomonis librum unum. In Threnos Hieremiæ Prophetæ librum unum. Et quædam alia, quæ memoriæ jam non occurrunt.

DCCCLXIII.

Lutbertuſ Archiepiſc. Mogunt.

Anno Gerungi Abbatiſ xi. obiit Caroluſ Archiepiſcopuſ Moguntienſiſ, cui Lutbertuſ in Archiepiſcopatu ſuccedens præfuit anniſ xviii. ad quem Ofriduſ Monachuſ Wiſſenburgenſiſ Rhabani quondam Auditor, & monaſticæ ſcholæ Magiſter, de quo jam antea fecimus mentionem, de ſanctiſſimo Chriſti Evangelio elegiaco carmine in lingua noſtra Aleman-

Ofridi Wiſſenburgenſiſ opera.

Alemannica libros edidit quatuor, opus certè mirandum, quod gratiam Theotisca prænoverit. Ad Ludovicum quoque Imperatorem pari modo composuit librum unum. In Psalterium etiam libros tres simili carmine lucubravit. Ad Salomonem Episcopum Constantiensem librum unum. Ad Monachos sancti Galli similiter librum unum. Epigrammatum in utraque lingua libros duos. Epistolarum quoque & sermonum libros plures. Carolus Imperator quondam Magnus, in omni litera studiosissimus, dolens linguam nostram Teutonicam, in qua natus erat, Barbaram, & sine decore contemni ab Italis, & Græcis, sibi persuasit ad regulas eam posse reduci Grammaticales. Convocatis igitur Magistris suis, atque doctoribus, quos & plures habuit, & omnifariam eruditissimos, consilium mentis suæ coram eis exposuit; & eorum auxilio fretus, rem nimis arduam fortiter aggressus fuit. Verùm postquã rei stupendæ contulisset exordium, & jam regulas invenisset complures, alijs occupationibus, & arduis, & multis à proposito revocatus est: & negotium omnino dimisit imperfectum. Hujus novæ tunc Grammatices inventio postea in manus Otrfridi Monachi sæpe dicti pervenit: cujus traditionem secutus in lingua Teutonica Versus, & Carmina scribere tentavit regulata.

Linguae
Teutonicæ
per Carolū
regulatio.

DCCCLXIV.

Anno Gerungi Abbatis XII. Nicolaus Papa Lotharium Regem, Fratrem Imperatoris Ludovici, post multas admonitiones in adulterio pertinacem, Apostolicisque mandatis inobedientem, atq; rebellem excommunicavit. Guntherum quoque Coloniensem, & Thietgaudum Trevirorum Archiepiscopos, qui Lothario in repudiationem Thietbergæ sententiã datã, publicè consenserunt, & quatenus Waldradã superinduceret, deposuit, & ab omni dignitate sacerdotali rejectos, in statum laicorum constituit. Qui tam per se, quàm per alios multotiens restitutionem Pontificalis honoris, quem justè amiserant, à sanctissimo Papa Nicolao postulantes, impetrare nullã ratione potuerunt. Unde tam ipsi, quàm ceteri omnes, qui huic nefando divortio præbuere consensum, brevi miserabiliter perierunt.

Excommunicatio
Lotharij

Anno prænotato, Saraceni ex Africa in Italiam magnã classe navigantes, Beneventanorum fines hostili more aggrediuntur, & omnia igne, ferròque depopulati sunt, ac multa Christianorum millia crudeliter occiderunt.

Saraceni
devastant
Italiam.

DCCCLXV.

Anno Gerungi XIII. obiit Ruthardus secundus hujus Cœnobij scholasticus, sepultus in Ecclesia sancti Aurelij, vigesimo quinto die mensis Octobris: Vir æternã memoriã dignus: quippe, qui in omni doctrina Monachos plures eruditissimos Auditores reliquit. Cui Richbodo Monachus, & per 24. annos in schola monastica hujus Cœnobij successor tale composuit ad monumentum ex pietate Epitaphion:

Ruthardus
Scholasticus
obiit.

Richbodo
succedit.

*Hot per iter. rogito. qui peris rite Viator.
Paulisper siste gressum: hunc titulūque lege:
Ipsòque perspecto supplex memorare sepulti,
Ruthardique pius, dic miserere DEUS.*

E 3

Mor-

Mortuo itaque Ruthardo, atque ſepulto, memoratus Richbodo Monachus Imperio Gerungi Abbatis Scholaſticus ordinatur.

DCCCLXVI.

Bulgaria
ad fidem
Chriſti cō-
vertitur.

Anno Gerungi Abbatis xiv. Imperator, ſive Rex Bulgarorum cum omni gente ſua ad Chriſti fidem converſus eſt: & non diu poſtea etiam Cœnobium intrans, pro Dei amore Monachus factus fuit. Sed cūm Filiū ſuum juveniliter agentem, ad ritūque gentilitatis volentem redire cognoviſſet, reſumpto Imperiali cingulo inſecutus eſt eum, captūque & oculis ambobus privatum in carcerem truiſit. Minorem deinde filium Regem conſtituens in locum ſenioris, ipſe ad Monasterium reſerſus, in omni ſanctitate vitam terminavit.

DCCCLXVII.

Hartmondus
S. Galli
Monachus
Doct̄or.

Anno Gerungi Abbatis xv. Baſilius occiſo Domino ſuo Michaële Imperatore Conſtantinopolitano, regnavit annis xvii. Hartmondus Cœnobij ſancti Galli Monachus, in omni genere ſcientiarum doctiſſimus, hæc tempora ingenio, ſcriptiſque reddidit clariora, ſcripſit enim de miraculis ſanctorum plura opuscula; ad institutionem quoque noviter Converſorum ad Ordinem monaſticum, non parvæ utilitatis librum edidit, in quo vires ingenij plurimum exercitavit. Nam, ut Menfridus teſtatur, monaſticæ ſcholæ ſimiliter præfuit, & multa junioribus neceſſaria Monachis lucubravit.

DCCCLXVIII.

Anno Gerungi Abbatis xvi. Corpus beati Mauri Abbatis diſcipuli quondam SS. Legislatoris Noſtri, propter metum Nortmannorum Galliam crudeliter inſtantium de Glandifolio transfertur ad Monasterium Foſſatenſe, quod ſanctum Babolenum in diœceſi Pariſienſi olim conſtruxiſſe ſuperius jam diximus, ubi & manet uſque in præſentem diem. Eodem anno, ſanctus Nicolaus Papa I. obiit, cui Adrianus ejus nominis Secundus in Pontificatu ſuccedens, præfuit annis quinq; , menſibus novem; Vir quidem optimus, & in pauperes pius, atque munificus, qui pro Dei amore quidquid potuit boni operis facere, nullo unquam tempore omiſit.

DCCCLXIX.

Sanguis
pluit.

Cruces in
cœlo viſæ.

Anno Gerungi xvii. apud Brixiam civitatem Italiae, tribus diebus ſanguinem de cœlo pluuiſſe perhibent, & multa iſdem temporibus apparuiſſe miranda portenta leguntur, ſanguinis humani præſignantia effuſionem, quæ per Nortmannos poſtea in diverſis locis facta eſt. Cruces etiam à quibuſdam noctu rubræ in cœlo viſæ ſunt, idipſum prænuntiantes, & timor Nortmannorum incubuit ſuper univerſum Imperium Romanum, cūm non eſſet, qui poſſet eorum crudelitatem armorum potentiam compeſcere.

DCCCLXX.

Bertolfus
ex Mona-
cho Archi-
epiſc. Tre-
virenſis.

Anno Gerungi Abbatis 18. Bertolfus Abbas Mediolacenſis poſt deſiſtionem Dietgandi, quemadmodum prius diximus, Trevirorum Archiepiſcopus communi fratrum electione ordinatus eſt. Vir tam in diviniſ ſcripturis, quàm in ſæcularibus litteris egregiè doctus; libertatis quoque Eccleſiaſticæ propugnator & deſenſor acerrimus, utpote qui Eccleſiæ ſuæ privilegia nec in minimo paſſus eſt violari. Ejus tempore

Treve-

Treverenses omnia ornamenta Ecclesiastica, vasa & reliquias Sanctorum metu Nortmannorum in speluncis & cryptis subterraneis absconderant: ne à tam nefandis hominibus inveniri potuissent; qui omnia fœdantes nec sanctis pepercerunt. Eodem anno Lotharius Rex ab Adriano Papa Romam citatus propter adulterium, cum sanis consilijs Pontificis nollet acquiescere, denuo excommunicatus est. Qui apud Placentiam urbem in reditu suo mortuus fuit.

Lotharius
Rex obiit.

Anno etiam prænotato locustæ per universam ferè Galliam segetes & arbuſta depascentes, miserabilem terris cladem famis & penuriæ induxerunt; Heu quid mali non merentur peccata mortalium! Totam replentes terram locustæ, posteaquam consumpsissent omnia, in mare Britannicum præcipites sese dederunt, ab undisque demersæ in terram rejectæ fuerunt, & aërem inficientes maximam & generalem hominum mortalitatem suscitaverunt. Et sic iusto Dei iudicio luxuriam humani generis punivit fames: avaritiam pestis: superbiam rabies Nortmannorum castigavit.

Speſtaculū
locustarum.

DCCCLXXI.

Anno Gerungi Abbatis 19. Edmundus Rex Anglorum Christianissimus post multa pietatis opera, post varios contra infideles Danos conflictus à Nortmannis victus interficitur: & Deo sic ordinante glorioso martyrio coronatur, qui mox infinitis coruscat miraculis. Eodem anno Strabus Monachus, & Scholasticus Fuldenſis Cœnobij moritur anno ætatis suæ 74. vir æternæ memoriæ celebrandus, qui verbo & exemplo multos ad iusticiam erudit. Huic in schola monastica ex more successit Bernwardus Monachus, & ipse in omni genere doctrinarum eruditissimus annis ferè quatuordecim.

Edmundus
Rex Anglorum occiditur.

Bernwardus
Scholasticus
Fuldae.

DCCCLXXII.

Anno Gerungi Abbatis Hirſaugienſis 20. claruit Christianus ex Monacho Altisiodorensis Episcopus, vir moribus & sanctitate conspicuus, & in omni eruditione scripturarum valde doctus; qui nonnulla ingenij sui præclara fertur lucubraviſſe opuscula. Quo tandem mortuo Walo & ipse Monachus ei in Pontificatu successit, frater Anſegiji Senonenſis Archiepiscopi, de quo in superioribus fecimus mentionem, vir scientiæ & moribus clarus; cujus maximum fuit studium viros ingenio præstantes charitative amplecti, eorumque pro viribus relevare inopiam, consilio adhibere suo, & instructis delectabiliter uti colloquijs. Omni loco & tempore præsentiam sibi adhibuit Clericorum, ne vel modicam invenirent laici occasionem detrahendi. Unde & dicere solebat: *Nesciant laici, quid agant Clerici: semperq̄ pares paribus conjungantur.*

Christianus
& Walo
Episcopi &
Monachi.

Nota Clerice.

DCCCLXXIII.

Anno Gerungi Abbatis 21. Adrianus Papa moritur, & in Basilica S. Petri Apostolorum Principis sepelitur. Cui Joannes ejus nominis VIII. succedens in Pontificatu præfuit annis decem, diebus sex. His temporibus claruit Ericus Monachus Cœnobij Altisiodorensis in divinis scripturis multum eruditus, & sæcularis literaturæ non ignarus, metro simul exercitatus & prosâ: declamator sermonum popularium egregius; qui multas ad populum homilias edidit, & alia nonnulla scripsit.

Joannes
Papa VIII.

Ericus Monachus.

DCCCLXXIV.

Anno Gerungi Abbatis 22. Ludovicus Imperator Beneventanos,
Luca-

Sigehardus
Abbas Ful-
denfis.

Lucanos & Campanos suo rebelles Imperio in multitudine bellatorum aggreditur: qui victi ab eo postea in ejus auctoritatem consenserunt. Eodem anno Diedo Fuldensis Abbas moritur: cui Sigehardus successit, & præfuit annis viginti: vir prudentia & eruditione ubique nominatus: sub cujus regimine viri in Fulda plures claruerunt simul, & in scripturis docti, & in observantia monasticæ conversationis sanctissimi.

DCCCLXXV.

Villa sub-
vertitur
ab inundatione.

Anno Gerungi Abbatis 23. Indictione Romanorum octavâ, in mense Junio subita & nimia aquarum inundatio facta est. Ita quòd in partibus Saxonie longè remoram à fluminibus villam quandam unâ cum hominibus, jumentis, ædificijs, Ecclesia & cunctis rebus in ea contentis penitus absorbens subvertit: de qua nullum omnino vestigium remansit.

DCCCLXXVI.

Cometes.
Ludovicus
Imperator
obijt.

Anno Gerungi Abbatis 24. cometes solito rutilantior apparuit: qui mortem Ludovici Imperatoris, quasi mox futura præfagus, paululum præcessit. Nam eodem anno Ludovicus ipse Imperator hujus nominis secundus in Italia mortuus est quinto Kalendarum septembrium. Sunt qui scribunt eum in Franckfordia oppido Germaniæ obijisse, & in Regali Monasterio Lauriffensi nostri tunc Ordinis fuisse sepultum.

DCCCLXXVII.

Carolus
Calvus im-
perat an-
nis VI.

Anno Gerungi Abbatis 25. Carolus II. cognomento Calvus, Filius Ludovici primi, & nepos Caroli Magni Imperium sumens Romanum à Joanne Papa VIII. coronatus est: & imperavit annis 6. vel ut alij volunt, cum fratris sui filijs Carolomanno & Ludovico annis II. mortuo autem Imperatore supradicto Joannes Romanus Pontifex Ludovicum Balbum superioris Caroli filium Regem Gallorum in Imperatorem sublimare tentavit. Cujus rei gratiâ commoti Romani Papam custodiri, ut captum jubent: & Carolum Grossum in imperio post Calvum supradictum faciunt successorem.

DCCCLVIII.

Gebhardus
Episcopus
Spirensis.

Anno Gerungi Abbatis 26. obijt Hertinus Spirensis Ecclesiæ Episcopus: cui Gebhardus in Pontificatu succedens præfuit anno uno, & mensibus paucis: cujus tempore Canonici Spiræ fuerunt Regulares, & erant eis more primitivæ Ecclesiæ omnia communia, sicuti ex donatione Hildeberti fratris memorati Pontificis, & privilegio regali ostenditur: fuit autem Gebhardus iste in ordine Pontificum in Spirensium XII. Ludovicus Rex Germanorum & Bavarorum frater Caroli Calvi supradicti Imperatoris apud Franckfordiam moriens, & in Lauriffensi Monasterio sepultus reliquit tres filios, Carolomannum videlicet, Ludovicum & Carolum. Audiens verò mortuum fratrem suum Ludovicum Imperator memoratus Carolus Calvus regnum Lotharingiæ molitur invadere. In primis ergo palatium Aquisgrani occupavit; & inde usque Coloniam cum exercitu processit. Interea Carolomannus primogenitus Ludovici Regis defuncti Italiam ingreditur, & pro corona imperij laborare conabatur; cujus frater Ludovicus apud Germanos & Bavaros jam cœperat regnare. Qui cum audivisset Patruum suum occupasse regale palatium, & regno inhiare Lotharingiæ, magnum congregavit exercitum, & venit contra eum ad prælium. Bellum juxta Rhenum prope Andernacum atrox com-
mittitur,

Ludovicus
Rex Ger-
manorum
moritur.

Carolus A-
quisgrani
occupat.

mittitur, & multis utrinque casis, Carolus in fugam convertitur, & contingere regnum nepotum armis prohibetur. Claruit his temporibus Milo Monachus Cœnobij S. Amandi Elvonenfis in pago, qui Pabula nuncupatur, vir undecunque doctissimus, Orator, Poëta, Musicus & Theologus insignis, nec minus honestate morum, quàm scientiâ scripturarum venerandus, qui inter cetera ingenij sui opuscula scripsit opus metricum ad Carolum Calvum, cùm adhuc Rex esset Burgundionû, de sobrietate prænotatum, librum unum. Vitam quoque S. Amandi Pontificis in Elvone quiescentis librum unum. Et alia plura quæ ad manus nostras non venerunt. Hucbaldus etiam memorati Elvonenfis Cœnobij Monachus hoc ipso tempore doctrinâ & sanctitate clarissimus apud Gallos habetur, & multa scripsit legentibus utilia; quibus ingenium suum posteris commendavit. Ad Carolum Calvum Imperatorem opus centum & triginta versuum mirabile condidit de laude calvorum, cujus omnes dictiones à littera C. sumunt exordium, & sic incipit: *Carmina clarifone calvis cantate Camena.* De arte Musica *lib. 1.* Gesta quoque S. Lebuini librum unum. Vitæ etiam complurium sanctorum ornato conscripsit eloquio; & cantus varios dulci modulatione composuit.

Humbaldus quoque Monachus ejusdem Cœnobij Elvonenfis, quod vix quatuor à civitate Tornacensi miliaribus distat, nepos supra dicti Milonis, vir & ipse tam in divinis, quàm in sæcularibus litteris studiosus atque doctissimus, hisdem temporibus magno in pretio fuit: qui cùm in arte musica esset peritissimus, de S. David Rege quondam Hæbreorum, & alijs multis cum Christo regnantibus in cælo cantus regulari, atque dulcissimâ modulatione plures composuit. Claruit etiam tempore prænotato in Cœnobio S. Aurelij Hirsaugiensi, de quo scribitur, Helfridus Monachus sub magisterio Ruthardi scholastici, cujus memoriam antehac fecimus, in omni genere doctrinarum ad plenum institutus: qui scripsit de spiritali monomachia libellum valde utilem ad institutionem claustralium. Ad quendam Marquardum presbyterum de Sacramento Altaris *lib. 1.* De continentia quoque sacerdotum longam epistolam, & quædam alia. His quoque temporibus filij Ludovici Regis Germanorum defuncti fratris Imperatoris Caroli Calvi, de quibus dictum est, paternum inter se regnum tali proportionem diviserunt. Carolomannus accepit in portionem hæreditatis Bavariam, Austriam, Bohemiam, Moraviam, & Carinthiam. Ludovico fors dedit omnem Franciam orientalem usque ad Rhenum, Thuringiam quoque, Saxoniam, Frisiam & Lotharingiam. Carolo autem qui natu minor erat, fors contulit Alemanniam & Sueviam. & quasdam civitates Burgundiæ propter necessariam vini copiam, quam in Suevia non habebat.

DCCCLXXIX.

Anno Gerungi 27. Joannes Papa VIII. Synodum Episcoporum, Abbatum, & Prælatorum apud Treca Galliarum urbem præsentem Imperatore Carolo Calvo celebravit; in qua multa pro utilitate constituit. Inter quæ illud potissimum statuit, ut si quis clericus vel laicus commisisset homicidium, perpetuò sit irregularis, & ad sacros Ordines nullatenus admittatur, nec Missam celebrare præsumat. Ad hunc Pontificem Joannes S. R. E. Diaconus conscripsit vitam S. Gregorij Papæ Magni in qua-

F

tuor

Milo Mon.
Elvonenfis
Doctor.

Hucbaldus
Monachus
Doctor.

Humbaldus
Monachus
Doctor.

Helfridus
Monachus
Doctor.

Regnû Lu-
dovici in-
ter filios di-
viditur.

Synodus a-
pud Treca

Ludovicus
Rex Gallo-
rum moritur.

tuor libris, sicuti habetur nunc. Anno etiam prænotato moritur Ludovicus cognomento Balbus Gallorum Rex, filius Caroli junioris, relictis duobus filiis Ludovico & Carlomanno. Tertium qui postea dictus est Carolus, adhuc mater in utero portabat. Quo mortuo ejus regni Provinciam, quam Avus Lotharius videlicet Imperator in divisione Carolo patri ejus tradiderat, Bosio Tyrannus invasit; & primo veniens Lugdunum ab ejus loci Archiepiscopo in Regem coronatus est: sed postea per memoratos Ludovici filios armis violenter expulsus est. Erat temporibus ipsis Sedechias quidam Judæus Ludovici quondam Imperatoris, ut dicebatur, physicus, magus & præstigator maximus, quæ multa principibus & alijs stupenda exhibebat spectacula, de quibus ignorantes subtilitatis illius principia in variam opinabantur sententiam. Arte namque præstigiösâ homines integros devorare putabatur & bestias: nec minus fæno currus onustos cum equis & rusticis in ventrem suum videbatur trajicere: amputabat hominibus capita manus vel crura: quæ postquam visenda præstitit cæteris, ad locum unde videbantur desumpta, mox sine detrimento vel læsione reposuit. Multa his operabatur similia, quæ vel dæmonum auxilio, vel alicujus subtilissimæ fictionis similitudine, ut pictura vesicarum facta fuisse creduntur.

Judæus præ-
stigator.

DCCCLXXX.

Gottanc. fit
Episc. Spir.

Anno Gerungi Abbatis 28. obiit Gebehardus Ecclesiæ Spirensis Episcopus duodecimus, cui Gottancus succedens præfuit annis tribus. Anno prænotato sol horâ dici non ita obscuratus est, quod stellæ viderentur in cælo tanquam si in medio noctis fuisset. Eodem anno Ludovicus Rex Alemannorum adhuc vivente fratre suo Carlomanno Bavariam ingreditur; & non multum postea Carlomannus ipse Rex Bavarorum mortuus est, filium relinquens ex nobili quadam fæmina, sed non legitima, nomine Arnulfum: qui postea Principum electione ad Romanum Imperium sublimatus fuit; ut suo locoplenius dicemus. Ludovicus autem Francorum Orientalium Rex auditâ morte fratris sui prænominati, quia jam in Bavaria constitutus fuerat, omne quod possederat, obtinuit, & Arnulfo Ducatum Carinthiæ solum concessit.

Carloman.
Rex Bavar.
obiit.

DCCCLXXXI.

Carol. Grof-
sus fit Imp.

Anno Gerungi Abbatis 29. Carolus Imperator cognomento Calvus moritur, cum ex Italia proficisceretur in Galliam, non sine veneni suspitione. Quo mortuo Carolus junior cognomento Grossus Rex Alemannorum filius Ludovici quondam Regis Germaniæ cum magno exercitu properat in Italiam, & Longobardiâ in deditionem acceptâ Romam proficiscitur, & cum uxore sua Richarda benedicitur, atque à Joanne Papa in Imperatorem sublimatur. Eâ tempestate Nortmanni Regnum Ludovici per fluvium Wala, qui tertium est Rheni ostium, navigio ingressi, Noviomagum Regale palatium incendunt: deinde progressi ad Coloniam & Aquasgrani omnem Provinciam circumiacentem crudelissimè devastârunt.

Nortmanni
incendio
grassantur.

DCCCLXXXII.

Nortmanni
Trajectum
occupant.

Anno Gerungi Abbatis 30. Nortmanni bestijs crudeliores multa Christianorum millia interfecerunt: nam post incendium palatij ad Aquasgrani cum inæstimabili multitudinè Trajectum super Mosam, Tungren-

Tungrensem quoque civitatem capiunt, easque interfectis omnibus, quos invenerunt, habitatoribus incendunt, Monasteria quoque Ordinis nostri Scabulense, Malmundariense, Brumienſe, S. Walerici, S. Richarij, & alia multa incenderunt, Monachis omnibus qui ante non fugerant crudeliter occiſis. Deinde civitatem Trevirorum Belgicæ Metropolitim antiquiſſimam capiunt, ſpoliant, & incendunt, nulli parcentes ſexui, nec atati, nec gradui deferentes. Bertolfus verò Archiepiſcopus fugâ ſibi conſuluit, qui tamen proximo anno ſequenti mortuus in pace fuit. Ad Metenſem poſt hæc civitatem veniunt, & commiſſo cum civibus prælio, etiam ibi victores evaſerunt. Inter multos, qui in eodem certamine ceciderunt, etiam Walo ejuſdem urbis Epicoſopus occubuit; qui vir in omni ſcientia & doctriinarum genere magnificus fuit.

DCCCLXXXIII.

Anno Gerungi Abbatis 31. obiit Bertolfus Archiepiſcopus Trevirorum, qui ante Pontificatum fuerat Abbas Mediolaceniſis, vir prudens, & in agendis rebus tam Eccleſiaſticis quàm Imperialibus omnium ſagaciſſimus. Eodem anno Joannes Papa octavus moritur: cui Martinus ſuccedens præfuit anno uno, menſibus quinque, ut ſcribunt, ſuperbus & arrogans, qui Pontificatum malis artibus obtinuiſſe legitur, quem etiam brevi tempore poſſedit. Claruit hiſ temporibus Remigiſus ex Monacho noſtri Ordinis Altiſiodoreniſis Epicoſopus: vir in omni ſcientiarum genere doctiſſimus, præceptor S. Odonis primi Abbatis poſtea Cluniaceniſis. Multa reliquit ingenij ſui præclara monumenta, quibus ſe, & tunc præſentibus reddidit utilem, & futuris poſtea memorandum. Scripſit enim in Cantica Canticorum lib. 1. Expoſitionem in Pſalmos valde notabilem; in quatuor ſancta Chriſti Evangelia libros totidem. De divinis officijs lib. 1. De ſanctorum feſtis lib. 1. Ad Epicoſopum Heduarum lib. 1. Alia inſuper multa compoſuiſſe dicitur, quæ hætenus in manus noſtras minime pervenerunt. Paſchaſius quoque Ratbertus Abbas Monasterij Corbejenſis in Gallia, ſive ut aliqui volunt in Saxonia, Ordinis D. P. N. Benedicte vir græcè & latinè peritus, & in omni litteratura doctiſſimus, ſcribendo & docendo hæc tempora reddidit clariora. Scripſit ad Placidum quendam Abbatem de Sacramento Altaris librum unum pulcherrimum. Vitam quoque S. Adelhardi Epicoſopi. In Threnos etiam Hieremiæ Prophetæ librum unum. E græco in latinum fertur nonnulla tranſtuliffe ſermone, & ſcripſiſſe multa.

Claruit etiam hiſdem temporibus Almannus Monachus Altvillarenſis Cœnobij vir doctus, metro exercitatus, & proſâ, cujus tempore Galliam devaſtarunt Nortmanni. Inter reliqua mala etiam Altvillarenſe Cœnobium funditus destruxerunt. Scripſit ergo Hieremiæ Prophetæ exemplo ejuſdem Monasterij deſolationem quadruplici alphabeto in carmine elegiaco librum unum. Vitam quoque ſancti Vivardi Epicoſopi librum unum. Vitam ſancti Syndulphi. Vitam, Tranſlationem, & Miracula ſanctæ Helenæ Imperatricis. Alia denique plura lucubrâſſe dicitur, quæ ad manus meas non venerunt.

DCCCLXXXIV.

Anno Gerungi Abbatis 32. qui & ultimus fuit, obiit Gottdancus Epicoſopus Spirenſis tertius decimus, cui ſucceſſit Einhardus in ordine Pontificum

Monasteria destruta à Nortmannis.

Bertolfus Archiepiſ. Treviroru obiit.

Remigiſus ex Monacho Epicoſus

Paſchaſius Abb. Corbejenſis Doctör.

Almannus Monachus Doctör.

Einhardus Epicoſ. Spirenſis.

Gerungus
Abbas II.
moritur.

tificum Neometensium quartus decimus, & præfuit annis 6. Eodem anno, ultimâ die mensis Julij, Gerungus hujus Monasterij sancti Aurelij Hirsaugiensis Abbas secundus moritur, & juxta Lutbertum Antecessorem suum cum debita solemnitate sepelitur. Anno videlicet eatenus transactâ vitâ primo & septuagesimo, assumpti autem officij dignitatis Abbatialis tricesimo secundo completo, & tertio inchoato: Vir per omnia Deo devotus, & non minus in spiritualium moderatione idoneus, quàm in administratione temporalium circumspectus.

De Regenbodone hujus Monasterij Hirsaugiensis tertio Abbate, qui præfuit annis sex, Mensibus tribus, diebus decem & novem.

Regenbodo
Bavary
natione.

Reverendissimo autem Gerungo Abbate, hujus Monasterij secundo viam universâ carnis ingresso, & honorificè juxta consuetudinem Ordinis sepulto, convenientes ad locum Capitularem Fratres, quorum jam magnus fuit numerus, post orationes ad Deum, & necessarios pro instante negotio tractatus inter se habitos, Senem quendam Monachum venerabilem, cujus nomen Regenbodo fuit, in Abbatem concorditer elegerunt: qui præfuit annis sex, mensibus tribus, diebus verò 19. homo Religiosus, pius, & ad Dei cultum singulari devotione studiosus. Erat autem testante Megenfrido Monacho, natione Bavarus, & de notabili prosapia procreatus. Qui puer ad scholas positus, semper in melius discendo, proficere studuit, & brevi tempore factus in omni scriptura tam humana, quàm divina evasit. Hic postea Canonicus factus in Constantiensi Ecclesia honoribus mundi gloriosus apparuit: & ob id paulatim etiam animo defluere capit. Sed miserante Deo ad seipsum reversus compungitur, & arctioris vitæ semitas secum in animo meditatur. Tandem post multos anfractus fluctuantium cogitationum venit ad Hirsaugiam, & sub magisterio Gerungi Abbatis monasticum schema induit, & usque ad mortem in omni puritate conversationis monasticæ studiosus fuit. Magnæ pietatis, & miserationis in pauperes extitit, utpote qui cibos sibi competentes sapiens in usus pauperum distribuens, jejunos, & esuriens ipse permanebat.

Hetvvidus
tribulat
Monasterium.

Fuit his temporibus quidam homo, nomine Hetvvidus, qui tyrannidem agens in pauperes, etiam sanctam D. Aurelij Congregationem injurijs, & contumelijs perturbare non timuit; Pecuniarum etenim summam non parvam se mutuâsse Gerungo Abbati, dum viveret, mendaciter asseruit; quam nisi celeriter restituant Fratres, grandia Cœnobio incommoda se allaturum comminatus fuit. Jubeat Regenbodo pientissimus Abbas Fratres orationibus insistere, & negotium omnipotentis Dei judicio commendare. Et ecce, nocte præcedente diem placitandi ab utraq; parte præfixam, apparuit exactori falsidico in somnis dormienti beatissimus Præsul Aurelius dicens: *Cur mendacissime hominum, servientes mihi Monachos tuis inquietate mendacijs non metuisti? Certe non cedit tibi impunè hæc tanta presumptionis audacia.* Et hæc dicens, percussit pastorali ferulâ Tyrannum, adjiciens: *Accipe tuorum in me commissorum primitias,* post tri-